BiyoSmart · 10. Sınıf Biyoloji · Maarif Modeli

Ekolojik Ayak İzi, Biyoçeşitlilik ve Atık Yönetimi Testi

5 soru · cevap anahtarı ve açıklamalı çözümler son sayfada

App Store Google Play

Bu konudan 28 soru daha, hata defteri ve yazılıya hazırlık **BiyoSmart** uygulamasında. Karekodu telefonunla okut.

1. Aşağıdakilerden hangisi bir ekosistem hizmeti (ekosistemin insanlara sağladığı fayda) DEĞİLDİR?

A) Fabrikaların kimyasal duman yayması
B) Arıların bitkileri tozlaştırması
C) Sulak alanların suyu süzüp temizlemesi
D) Ormanların havayı temizlemesi

2. Sebze-meyve kabukları gibi organik atıkların kontrollü koşullarda mikroorganizmalarca ayrıştırılarak humus benzeri kararlı bir ürüne dönüştürülmesine ne ad verilir?

A) Kompostlaştırma
B) Yakma
C) Biyometanizasyon
D) Düzenli depolama

3. Aşağıdakilerden hangisi biyolojik çeşitliliğin bileşenlerinden biri DEĞİLDİR?

A) Kayaç ve mineral çeşitliliği
B) Genetik çeşitlilik
C) Tür çeşitliliği
D) Ekolojik olayların çeşitliliği

4. Bir ülkenin ekolojik ayak izi biyokapasitesinden büyük çıkarsa bu durum neye işaret eder?

A) Doğanın kendini yenileyebildiğine
B) Kaynakların yenilenme kapasitesinin aşıldığına
C) Ekolojik açığın ortadan kalktığına
D) Biyokapasitenin tüketimden fazla olduğuna

5. Aşağıdakilerden hangisi biyokaçakçılık (biopiracy) kapsamına girer?

A) Bir ülkenin genetik kaynaklarını izinsiz yurt dışına çıkarmak
B) Yasal izinle ithal edilen tohumları ekmek
C) Tohum bankasında yerli tohumları saklamak
D) İstilacı türlerin gemilerle kazara taşınması

Cevap anahtarı

1	2	3	4	5
A	**A**	**A**	**B**	**A**

Açıklamalı çözümler

1. **A) Fabrikaların kimyasal duman yayması.** Ekosistem hizmetleri doğanın sunduğu karşılıksız faydalardır (tozlaşma, temiz hava, suyun süzülüp temizlenmesi). Fabrika dumanı bir hizmet değil, ekosisteme zarar veren bir kirlilik unsurudur. Arıların tozlaşması, ormanların havayı ve sulak alanların suyu temizlemesi ise doğanın insanlara sunduğu hayati desteklerdir.

2. **A) Kompostlaştırma.** Kompostlaştırma, organik atıkların kontrollü şartlar altında humus veya humus benzeri kararlı bir ürüne kadar biyolojik olarak ayrıştırılmasıdır; oluşan ürüne kompost denir. Kompost toprağa verildiğinde mikroorganizmaların faaliyetini artırarak toprağın özelliklerini iyileştirir ve bitkilerde verimi artırır. Biyometanizasyonda ise organik atıklar oksijensiz ortamda parçalanarak biyogaza dönüştürülür.

3. **A) Kayaç ve mineral çeşitliliği.** Biyolojik çeşitlilik; tür çeşitliliği, genetik çeşitlilik, ekosistem çeşitliliği ve ekolojik olayların çeşitliliğini içerir. Kayaçlar ve mineraller ekosistemin cansız bileşenleridir; biyolojik çeşitliliğin bileşeni sayılmaz.

4. **B) Kaynakların yenilenme kapasitesinin aşıldığına.** Biyokapasite, dünyanın tüketilen kaynakları yeniden üretebilmek için sahip olduğu verimli kaynaklardır. Ekolojik ayak izi ile biyokapasite arasındaki fark ekolojik açıklık olarak tanımlanır. Ayak izi biyokapasiteyi aşarsa kaynaklar yenilenebildiğinden hızlı tüketiliyor demektir; bu durum sürdürülebilir değildir ve ekolojik dengeyi bozar.

5. **A) Bir ülkenin genetik kaynaklarını izinsiz yurt dışına çıkarmak.** Biyokaçakçılık, bir bölgenin endemik canlılarını veya bu canlılardan elde edilen genetik bilgileri ekonomik çıkar sağlamak amacıyla izinsiz çalmaktır. Bu durum hem ekolojik dengeye zarar verir hem de ülkelerin doğal miras haklarını gasp eder.

Bu sadece küçük bir deneme. Asıl sorular uygulamada. Mutlaka indir ve sınava tam hazır ol!

Bu testi telefonda ya da bilgisayarda online çözüp cevabını anında görebilirsin: **podegitim.com/lise/biyoloji/test/10-sinif-ekolojik-ayak-izi-biyocesitlilik-ve-atik-yonetimi/**